

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

Irodalom 7.

Dr. Illésné dr. Kovács Mária

Készült a Miskolci Egyetem

EGYÜTTTHALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2011.

**Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának
Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében**

SZERZŐK

Dr. Illésné dr. Kovács Mária – Magyar irodalom 7., Magyar irodalom 8.
dr. Kecskés Judit – Magyar nyelv 7., Magyar nyelv 8.
Kollár Krisztián – Biológia 7–8.
Nagy Judit – Matematika 7., Matematika 8.

Pedagógiai szakértő: Cserekllye Erzsébet

SZERKESZTETTÉK

Nagy Judit és Kollár Krisztián

Grafika: Rostás Édua

Fotó: Kollár Krisztián,

illetve a többi fotó a kötet végén részletezve

A szerzők minden jogot fenntartanak a kézirat minden
szöveges és grafikai elemével kapcsolatosan (kivétel a kötet végén
részletezett jogdíjmentes fotók köre)!

A kézirat a migráns gyermekek képzéséhez elektronikus formában
hozzáférhető, nyomtatható, másolható,
de módosításához, valamint bármilyen haszonszerzéssel járó
használatához vagy továbbadásához a szerzők külön engedélye
szükséges!

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

A projekt az Európai Unió Európai Integrációs
Alapjának támogatásával valósul meg.

TARTALOMJEGYZÉK

A MAGYAR ÁBÉCÉ	4
ELŐSZÓ	5
MŰFAJOK	7
Kisepikai műfajok	13
Drámai műfajok	17
A REFORMKOR IRODALMA ÉS KULTURÁLIS ÉLETE	25
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY: A REMÉNYHEZ	31
PETŐFI SÁNDOR	39
Szeptember végén	40
Nemzeti dal	45
ARANY JÁNOS: SZONDI KÉT APRÓDJA	53
JÓKAI MÓR: A KŐSZIVŰ EMBER FIAI	63
KÖLCSEY FERENC	71
Himnusz	72
Parainesis Kölcsey Kálmánhoz	79
VÖRÖSMARTY MIHÁLY: SZÓZAT	85
MIKSZÁTH KÁLMÁN: SZENT PÉTER ESERNYŐJE	95

A MAGYAR ÁBÉCÉ

NAGYBETŰK

A
Á
B
C
Cs
D
Dz
Dzs
E
É
F
G
Gy
H
I
Í
J
K
L
Ly
M
N
Ny
O
Ó
Ö
Ő
P
Q
R
S
Sz
T
Ty
U
Ú
Ü
Ű
V
W
X
Y
Z
Zs

A
Á
B
C
Cs
D
Dz
Dzs
E
É
F
G
Gy
H
I
Í
J
K
L
Ly
M
N
Ny
O
Ó
Ö
Ő
P
Q
R
S
Sz
T
Ty
U
Ú
Ü
Ű
V
W
X
Y
Z
Zs

kisbetűk

a
á
b
c
cs
d
dz
dzs
e
é
f
g
gy
h
i
í
j
k
l
ly
m
n
ny
o
ó
ö
ő
p
q
r
s
sz
t
ty
u
ú
ü
ű
v
w
x
y
z
zs

a
á
b
c
cs
d
dz
dzs
e
é
f
g
gy
h
i
í
j
k
l
ly
m
n
ny
o
ó
ö
ő
p
q
r
s
sz
t
ty
u
ú
ü
ű
v
w
x
y
z
zs

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyuttalado@uni-miskolc.hu

ELŐSZÓ

KEDVES BARÁTOM!

Ismerkedj meg Kóccossal, a magyar pulikutyával!

Ezután ő vezet Téged a tanulásban, a magyar nyelvvel való ismerkedésben. Kócos szereti a csontot. Ezek a csontok jelölik a Neked való feladatokat.

jelöli a téma alapvető iskolai szókincsét egyszerű grammatikával gyakoroltató feladatokat.

jelöli a nehezebb szavakat és bonyolultabb grammatikai formákat.

az igazán éhes kiskutyának való! Sok új szót tartalmaz és alapos magyar nyelvtani ismereteket igényel.

Ne aggódj! Kócos is sokáig rágódik a csontokon, Neked is van időd és sok helyed az írásra, rajzolásra!

Szeretném, ha egy nyelven beszélhénk!

Azaz szeretném, ha sokat beszélnél és írnál magyarul! És szeretném, ha megértenénk egymást!

Ezért arra kérek, fordítsd le az anyanyelvedre a feladatok utasításait:

Húzd alá! _____

Rajzold le! _____

Kösd össze! _____

Egészítsd ki! _____

Másold le! _____

Csoportosítsd! _____

Írd le! _____

Olvasd el! _____

Melyik betű hiányzik? _____

Lapozz ide mindig, ha nem érted a feladat utasítását!

Remélem, Kócos és a sok feladat segít a magyar nyelv tanulásában!

A szerző

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar nyelv- és irodalomtudományi Intézetében.

MŰFAJOK

1. Kösd össze az azonos *mű*neket!

EPIKA dráma

LÍRA líra

DRÁMA epika

EPIK, L_RA, DR_MA

E						L						D				
---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

EPIKA	LÍRA	<i>ballada</i>	napló
ének	regény	<i>dal</i>	<i>műdal</i>
tragédia	<i>vers</i>	novella	<i>népdal</i>
tragikomédia	komédia (vígjáték)	DRÁMA	mese

EPIKAI műfajok (vastagon szedve): _____

LÍRAI műfajok (dőlten szedve): _____

DRÁMAI műfajok: _____

kakukktojás: _____

Műfaj: népdal, óda, tájvers (tájleíró vers), himnusz

Érik a szőlő,

hajlik a vessző,

bodor a levele.

Két szegény legény

szántani menne,

de nincsen kenyere.

Isten, áldd meg a magyart

Jó kedvvel, bőséggel,

Nyújts feléje védő kart,

Ha küzd ellenséggel;

Bal sors akit régen tép,

Hozz rá víg esztendőt,

Megbűnhődte már e nép

A múltat s jövődőt!

Hazádnak rendületlenül

Légy híve, oh magyar;

Bölcsőd az s majdan sírod is,

Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül

Nincsen számodra hely;

Áldjon vagy verjen sors keze:

Itt élned, halnod kell.

Mint befagyott tenger, olyan a sík határ,

Alant röpül a nap, mint a fáradt madár,

Vagy hogy rövidlátó

Már öregkorától,

S le kell hajolnia, hogy valamit lásson...

Igy sem igen sokat lát a pusztaságon.

6. Írd le a te országod himnuszának (=a nemzet éneke) első versszakát!

7. Írd a kép alá a megfelelő műfajt!

A líra (műnem) egyik műfaja az ének. Az énekek típusa: virágének, katonaének, hajnali ének.
katonaének, hajnali ének, virágének

8. Folytasd a sort! Használd a -t, -at, -ot, -et, -öt tárgyragot!

szófaj > szófa

dal > _____

vers > _____

nap > _____

folyó > _____

kép > _____

táska > _____

füzet > _____

ház > _____

9. Alkoss összetett szót a -dal utótaggal!

előtag: katona-, bölcső-, panasz-, búcsú-, nász-, gyermek-

utótag: -dal

Melyik műfajt ábrázolja a kép?

10. Kösd össze a műfajt a leírással!

vitézi vers	A szerelemről szóló vers.
istenes vers	Az Istenhez szóló vagy az Istenről szóló vers.
szerelmes vers	Egy vidék, táj szépségéről szóló vers.
tájléíró vers	A katonákról (vitézekről) szóló vers, a katonák életét, tetteit írja le.

11. Miről szól? (szól + -ról, -ről)

szól valamiről = 'ábrázol, mutat be, ír le'

Egészítsd ki a mondatot!

- A film egy kirándulás_____ról_____ szól.
 A mese egy királylány_____ről_____ szól.
 A dal a szerelem_____ről_____ szól.
 A vers a Duna_____ról_____ szól.
 A Szigeti veszedelem című eposz Zrínyi Miklós hősi tette_____ről_____ szól.
 Az elégia (műfaja) a bánat_____ról_____ szól.

12. Keress az interneten balladát! Gépeld be a keresőbe: Arany János balladái! Írj le három címet!

13. Kösd össze a műfajt a leírással!

ifjúsági regény	történelmi regény	családregény
Nagy epikus mű, fiataloknak szól változatos témákról (pl. barátság).	Nagy epikai mű, egy család történetéről szól.	Nagy epikai mű, a történelem egy eseményéről, egy szereplőjéről szól.

14. Keress az interneten/könyvtárban Jókai Mór-regényt!
(Írd be a keresőbe: Jókai Mór regényei)

15. Jókai Mór regényeit sok nyelvre lefordították.
Keress idegen nyelvre fordított regényt!
(Gépeld be a keresőbe: Jókai Mór regényeinek fordítása)

A te nyelvedre fordítottak Jókai-regényt?

16. Mi a foglalkozása? Írd a kép alá!

Déryné
Széppataki Róza

Laborfalvi Róza

Szigligeti Ede

Jean Reno

17. Írd le ma ismert színészek nevét!

 18. A színészek a színházban dolgoznak. Mindenki máshol dolgozik. Válaszolj a Hol? kérdésre a -ban, -ben rag segítségével!

iskola > iskolában

gyár > _____

iroda > _____

kórház > _____

áruház > _____

bolt > _____

pékség > _____

étterem > _____

könyvtár > _____

 19. Tudod-e?

Jókai Mór (híres magyar író) első felesége Laborfalvi Róza volt. A színésznő nagyon finomakat tudott főzni. Főztjei közül Jókai legjobban a bablevest szerette. Ezt a levest el is nevezték Jókai-bablevesnek.

Jókai Második felesége Feszty Árpád (híres festő) rokona volt.

Nézz utána a Feszty-körképnek az interneten! írd a keresőbe, hogy Feszty-körkép!

Mit ábrázol? _____

Hol van? _____

KISEPIKAI MŰFAJOK

 20. Tegyel ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!

A novella az epikai műnembe tartozik.

A novella nagy terjedelmű.

A tót atyafiak egy novelláskötet.

A novella középpontjában egy konfliktus áll.

A novella verses műfaj.

21. Melyik műfajra igaz? Húzd alá a megfelelőt!

Színhagyományból származó, rövid, szórakoztató elbeszélés csattanószerű befejezéssel.

novella monda anekdota regény ballada dal

22. Tegyel **x** jelet a megfelelő műfajhoz!

Mi jellemzi a műfajokat?	novella	monda	regény	anekdota
rövid terjedelmű				
hosszú terjedelmű				
színhagyomány útján terjed				
bonyolult a cselekménye				
szórakoztató				
egy konfliktus áll a középpontjában				
csattanószerű				
hőse természetfeletti képességekkel rendelkezik				
prózában íródik				

23. Írj a tankönyved alapján minden műfajhoz egy címet!

Novella: _____

Anekdota: _____

Regény: _____

Ballada: _____

24. Keresd ki a szókígyóból a novellák címét!

BEDEANNATARTOZÁSAANÉHAIBÁRÁNY

25. Másold le a szerzők nevét!

MIKSZÁTH KÁLMÁN _____

KRÚDY GYULA _____

KARINTHY FRIGYES _____

26. Illeszd be a mondatokba a szavakat a megfelelő alakban!

- Az elbeszélés _____ (hosszú), mint a novella.
 Az elbeszélés _____ (rövid), mint a regény.
 Az elbeszélés _____ (epika) mű.
 Az elbeszélés _____ (próza) formában íródott.

27. A szavak szótagokból állnak. A szótagok szó többes számban áll. Egyes száma: szótag. Alkoss többes számú szavakat (-k, -ak, -ek, -ok, -ök)!

- novella > novellák
 könyv > _____
 ruha > _____
 ének > _____
 autó > _____
 hegy > _____
 toll > _____
 pad > _____
 vers > _____
 állat > _____
 ember > _____

28. Kócos szótagokra szedte a szavakat. Rakd őket össze, majd írd le őket!

NO	VE L	LA	_____
EL	BE	SZÉ	LÉS _____
KAR	CO	LAT	_____
KRO	KI	_____	_____
RE	GE	_____	_____
MON	DA	_____	_____
ÖN	É	LET	RAJZ _____
EM	LÉK	I	RAT _____

29. A néhai bárány egy novella. A benne szereplő bárányt Cukrinak hívják. Rajzold le Cukrit!

30. Rakd sorrendbe A néhai bárány című novella cselekményét!

- _____ A Baló lányok apja elindul a ládát és a bárányt keresi.
- _____ Bodokon észreveszik, hogy a patakban egy láda úszik a víz tetején.
- _____ A láda tetején egy bárány ül. A ládában Ágnes ruhái vannak, a bárány Borcsáé.
- _____ Ágnes is keresi a ládát és a bárányt.
- _____ A Baló családot elönti az árvíz.
- _____ Sós Pálék kertje után eltűnik a bárány.
- _____ Nagy vihar van.
- _____ Kiderül, hogy a bárány, amiből a kabát készült, Borcsáé volt.
- _____ A Bágy-patak kiönt, így árvíz lesz több faluban.
- _____ A család meglátja Sós Pál vállán a báránybőr kabátot.

31. Húzd alá, milyen szerkezeti egységekből áll a novella!

bevezetés, versszak, fejezet, felvonás, a cselekmény kibontakozása, ének, tetőpont, megoldás, bonyodalom

32. A néhai bárány című novellában a megáradt patakban egy láda úszik. A tetején egy bárány ül.

Kösd össze a képpel:

patak

láda

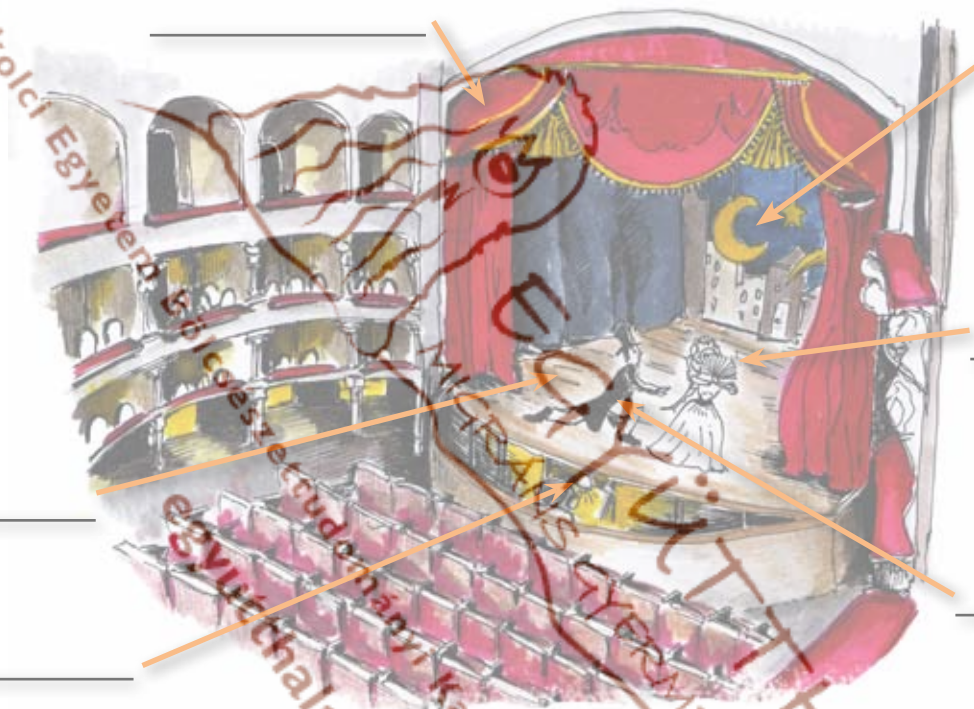
bárány

DRÁMAI MŰFAJOK

33. Mi van a **színházban**? Írd a vonalakra a szavakat!

színpad, függöny, díszlet, szereplő, jelmez, sűgőlyuk

34. Mit csinál a **rendező**? Alkoss az **-ó, -ő** képzővel foglalkozásnevet!

A rendező a színdarabot rendezi, utasítja a színészeket.

rendez (ige) > rendező (főnév: foglalkozás)

ír > író, szerepel > szereplő

sűg > _____ elad > _____, szab > _____

űsz(ik) > _____, szerel > _____

takarít > _____

tanít > _____ tanul > _____, igazgat > _____

zenét szerez > zeneszerző

jelmezt tervez > jelmeztervező

díszletet tervez > _____

szöveget ír > _____ (pl. dalhoz)

hírt olvas > _____

35. Írd a képhez a megfelelő szót!

komédia (vígjáték),

tragédia

36. Rajzold meg a kedvenc dalod díszletét! Számítógépen is szerkesztheted!

37. Válaszolj a kérdésekre!

színdarab							
felvonás			szünet	felvonás			
jelenet	jelenet	jelenet		jelenet	jelenet	jelenet	jelenet

A jelenet a dráma/színdarab egy része: azonos helyen, azonos időben, azonos szereplők játsszák.

A felvonás a dráma/színdarab nagyobb része: különböző jelenetekből áll.

Hány felvonásból áll a színdarab? _____

Mi van a felvonások között? _____

Hány jelenetből áll az 1. felvonás? _____

Hány jelenetből áll a 2. felvonás? _____

38. Miből áll? Áll valamiből. (-ból, -ből)

A felvonás jelenetek**ből** áll.

Egészítsd ki a mondatokat!

A tanítás órák_____ és szünetek_____ áll.

A vers verssorok_____ áll.

A zene hangok_____ áll.

A ház téglák_____ áll.

A szendvics zsömlé_____ és felvágott_____ áll.

A tea víz_____, cukor_____, teafű_____ és citrom_____ áll.

39. Hányadik jelenet? (-dik, -adik, -odik, -edik, -ödik)

! első = 1.

! más-odik = 2.

harm-adik, nyolc-adik = 3., 8.

hat-odik = 6.

negy-edik, het-edik, kilenc-edik, tíz-edik = 4., 7., 9., 10.

öt-ödik = 5.

! tizenegy-edik, huszonegy-edik = 11., 21.

Másold le a mondatot! Írd le a számok helyett betűvel!

A színdarab 10 jelenetből áll.

A főszereplő az 1. jelenetben megbotlott.

Az egyik mellékszereplő a 3. jelenetben elrontotta a szövegét.

A másik szereplő az 5. jelenetben elutazott.

Az egyik szereplőnek a 9. jelenetben a sűgő segített.

A díszlet a 10. jelenetben összedőlt.

40. Válaszolj a szereposztás alapján a kérdésekre!

Ki játssza Nuca szerepét?

Ki játssza Mitru szerepét?

Hogy hívják a rendezőt?

Hogy hívják a díszlettervezőt?

Hány szereplő van a színdarabban?

Wass Albert:

A funtineli boszorkány

dráma két felvonásban, a Főnix Színházi Műhely előadásában

Nuca - *Facsó Marica*,
Kocsmáros - *Zsitva József*,
Tóderik - *Kassai László*,
Mitru - *Durkó Zoltán*,
Éltető báró - *Bicskei Kiss László*

Díszlet: *Neudold Júlia*

Erdélyt álmodjuk, a XIX. század második felét, a „rég” és az „új” világ találkozását...

Az előadás egy tiszta pont a körülötünk kavargó bizonytalanság-áradatban. Kis sziget, ahol néhány órára a szavak visszakapják eredeti jelentésüket, ahol a kimondott szónak súlya és következménye van, s ahol az emberség mértéke a tett.

„Nagyon köszönjük a meghívást, az előadás csodálatos és zseniális, és reméljük, a világban sok helyen előadják.”

Miklós és Sophia Wass de Czege

Rendezte: *Bicskei Kiss László*

41. Ragozd el a játszik igét!

Kijelentő mód jelen idő alanyi ragozás; tárgyas ragozás:

E/1. játsz-ok T/1. játsz-unk; E/1. játsz-om T/1. játsz-uk

E/2. játsz-ol T/2. játsz-otok; E/2. játsz-od T/2. játsszátok

E/3. játsz-ik T/3. játsz-anak; E/3. játssza T/3. játsszák

(tárgyas ragozás)

A János vitéz című színdarabban én játsz _____ a főszerepet.

Te _____ a francia király szerepét. Anita _____ Iluskát.

Az osztálytársaim _____ a katonákat.

42. Ragozd el a játszik igét!

Kijelentő mód múlt idő alanyi ragozás; tárgyas ragozás:

E/1. játsz-ott-am T/1. játsz-ott-unk E/1. játsz-ott-am T/1. játsz-ott-uk

E/2. játsz-ott-ál T/2. játsz-ott-atok E/2. játsz-ott-ad T/2. játsz-ott-átok

E/3. játsz-ott T/3. játsz-ott-ak E/3. játsz-ott-a T/3. játsz-ott-ák

(tárgyas ragozás)

Az Indul a bakterház című színdarabban mindenki _____.

Én _____ a főszerepet, Bendegúzt. A Szabó bakter szerepét

a barátom _____. Mi sok jelenetben _____.

Ti _____ a rendőrök szerepét.

43. Ragozd el a *játszik* igét!

Felszólító mód jelen idő alanyi ragozás:

E/1. játsz+jak > játsszak T/1. játsz+junk > _____

E/2. játsz+jál > _____ T/2. játsz+jatok > _____

E/3. játsz+jon > _____ T/3. játsz+janak > _____

Felszólító mód jelen idő tárgyas ragozás:

E/1. játsz+jam > játsszam T/1. játsz-juk > _____

E/2. játsz+jad > _____ T/2. játsz-játok > _____

E/3. játsz+ja > _____ T/3. játsz+ják > _____

44. Húzd alá, mit jelent a mondat!

Színház az egész világ!

- a) A világon sok színház van.
- b) A színházban a világról szól a színdarab.
- c) Minden ember színész az élet nagy színdarabjában.

45. Igaz vagy hamis? Húzd alá a megfelelőt!

A tragédia végén a hős győz. igaz/hamis

A tragédia végén a hős elbukik. igaz/hamis

A komédia lírai műfaj. igaz/hamis

A tragédia monológot tartalmaz. igaz/hamis

A komédia vidám műfaj. igaz/hamis

A komédia nem humoros. igaz/hamis

46. Keresd meg a szavak határát a szókígyóban!

TRAGÉDIAKOMÉDIADRÁMAFŐHŐS

47. Kösd össze a jellemzőket a műfajokkal!

szomorú

dialógus van benne

monológot tartalmaz

vidám

felvonásokból áll

komédia

tragédia

48. Húzd alá, mi igaz a tragédiára!

szomorú játék, költő írja, lírai műnembe tartozik, drámai műnembe tartozik, a főhős elbukik, a főhős erkölcsileg nem emelkedik föl

49. A tankönyved és az osztálytársaid segítségével gyűjts tragédiákat és komédiákat!

tragédia: _____

komédia: _____

50. Nézz utána, hogy mely összetett szavak, szószerkezetek léteznek. A létezőket másold le!

DRÁMAÍRÓ _____

HELYZETKOMIKUM _____

TRAGIKOMÉDIA _____

KOMITRAGÉDIA _____

DRÁMAI HELYZET _____

KOMIKUMHELYZET _____

FORGATÓKÖNYV _____

51. Sorolj fel néhány drámaíró és drámai művet a saját hazádból!

52. Egészítsd ki a mondatokat a megadott szavakkal!

láthatok, olvashatok, játszanak, szerepelnek, rendezi

Tragédiát és komédiát könyvben _____.

A színházban láthatom azokat a hősöket, akik a könyvben _____.

Tragédiát és komédiát színházban _____.

A színházban a rendező _____ a drámát.

A színdarabban színészek _____.

53. Pótold a hiányzó betűket!

F _ L _ ON _ S

H _ M _ R

T _ AG _ D _ A

R _ N _ EZ _

SZ _ NÉ _

J _ LM _ Z

K _ M _ K _ M

D _ SZ _ E _

54. Mely szavak kapcsolódnak a színházhoz? Húzd őket alá!

iskolatáska, színdarab, hentes, henteskés, színész, függöny, színpad, kréta, tábla, jelmez, díszlet, úszómester, rendezői utasítás, nézők, focilabda, taps, monológ, körhinta, dialógus

55. Melyik mondat melyik képhez tartozik?

Kösd össze a leírást a képekkel!

Jókai Mór felesége, Laborfalvy Róza ünnepelt színésznő volt.

A miskolci Nemzeti Színház volt az első kőszínház.

Déryné Széppataki Róza a 19. század híres színésznője volt.

JEGYZETEK

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

A REFORMKOR IRODALMA ÉS KULTURÁLIS ÉLETE

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar

egyutthalado@uni-miskolc.hu

1. Húzd alá az irodalmi korszakokat!

romantika, barokk, ókor, múltkor, reformkor, novella

2. Mi jellemző a romantikára? Illeszd be a mondatokba a hiányzó szavakat!

világba, egyéniséget, képzelet, rosszat

A romantikát a _____ vezérli.

A valóságból egy térben és időben távoli _____ merül.

A véglelet állítja a középpontba, a jót és _____.

Hangsúlyozza az _____.

3. Tegyél ✗ jelet a hamis, ✓ jelet az igaz állítások mellé!!

A reformkorban vándorszínészek járták Magyarországot.

A reformkori mozgalom legfontosabb elindítója Széchenyi István.

A reformkorban az emberek fő célja, hogy lassítsák a reformokat.

Nem volt reformmozgalom Magyarországon.

A reformkorban Magyarország szellemi központja Pest lett.

4. Alkoss szószerkezeteket!

irodalmi

társaság, folyóirat, kávéház, élet, központ, alak

5. Másold le a reformkor nagy alakjainak nevét!

KOSSUTH LAJOS _____

SZÉCHÉNYI FERENC _____

DEÁK FERENC _____

SZÉCHENYI ISTVÁN _____

KÖLCSEY FERENC _____

VÖRÖSMARTY MIHÁLY _____

WESSELÉNYI MIKLÓS _____

6. Kócos megtanulta egy fogalom meghatározását. Melyik ez?

visszafejlődés forradalom reform lemaradás

Békés, erőszakmentes társadalmi átalakulás. = _____

7. Deák Ferencet a haza bölcsének, Széchenyi Istvánt a legnagyobb magyarnak nevezik. Sorolj fel néhány tulajdonságot, amely igaz lehetett rájuk!

8. Széchenyi István felajánlotta jövedelmét. Kinek? A népnek. Válaszolj a Kinek? Minek? kérdésre a -nak, -nek rag segítségével!

nép > népnek

lány > _____

virág > _____

völgy > _____

papír > _____

erdő > _____

utca > _____

kutya > _____

Kócos > _____

hajó > _____

9. Kócos ellopta a magánhangzókat. Pótold őket!

1830-B__N K__ZDT__ M__G M__K__D__S__T
A M__GY__R T__D__M__NY__S __K__D__M__.

1836-B__N __L__K__LT M__G A K__SF__L__D__T__RS__S__G.

10. Írd le, minek a rövidítése az MTA! Kérj segítséget osztálytársadtól, vagy nézz utána az interneten!

11. Ki ő? (A válaszban segítenek az osztálytársaid és a tankönyved!)

A Himnusz írója:

A Himnusz megzenésítője:

A Magyar rapszódia zeneszerzője:

Az ember tragédiája című dráma szerzője:

A Hítel, Világ, Stádium című művek szerzője:

12. Kócos elkeverte a képeket. Húzd össze a nevet és az épületet!

Nemzeti Múzeum

Magyar Tudományos
Akadémia

az új Nemzeti Színház
Budapesten

13. Milyen a vándorszínészek élete? A megadott szavak segítségével jellemezd!

szekér, rögtönzött színpad, előadás, költözés

14. Gyűjts a tankönyvedből irodalmi folyóiratokat!

 15. Ki hová tartozik? Keresd meg az interneten!

Madarász Viktor, Liszt Ferenc, Kölcsey Ferenc, Barabás Miklós, Vörösmarty Mihály, Erkel Ferenc

irodalom: _____

festészet: _____

zene: _____

 Melyik személyről tanultál már? _____ **16. Írj általad ismert**

író: _____

festőt: _____

zeneszerzőt: _____

 17. Liszt Ferenc zenével foglalkozik. Mindenki mással foglalkozik. Folytasd a sort a **Mivel? kérdésre válaszolva a **-val, -vel** ragok segítségével!**

szobrászat > szobrászattal

irodalom > _____

festészet > _____

tanítás > _____

történelem > _____

biológia > _____

sport > _____

fizika > _____

kert > _____

JEGYZETEK

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

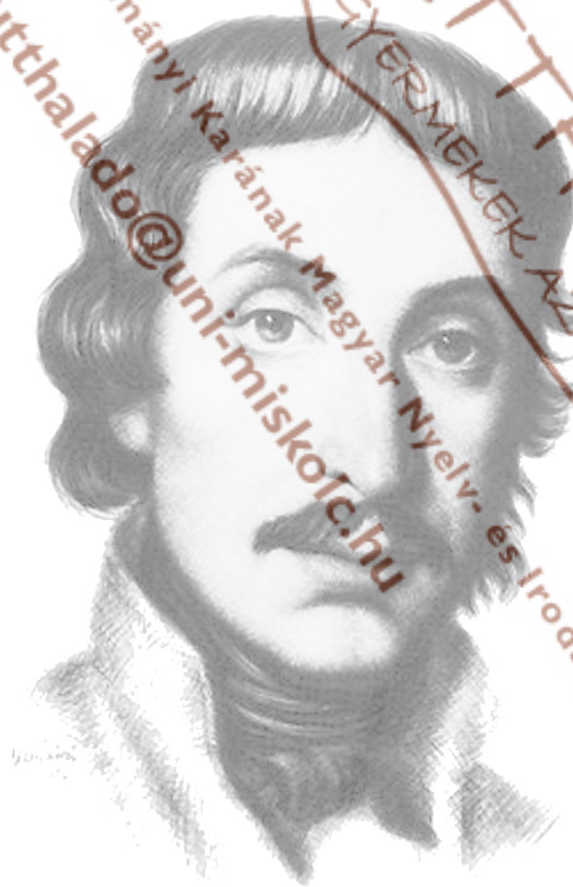
egyutthalado@uni-miskolc.hu

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY: A REMÉNYHEZ

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

1772-1805

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Húzd alá a vers első versszakának megszólítottját!

Rém

Rémlegény

Remény

2. Mit látsz a képen? Írd a képek alá!

nárcisz,

méh,

patak,

rózsa

3. A vers költője sok szép virágról ír. Te miről írsz szívesen? Folytasd a sort! (-ról, -ről)

virág > virágról

béke > _____

csend > _____

szerelem > _____

iskola > _____

barátság > _____

mező > _____

hajnal > _____

anya > _____

éjszaka > _____

4. Rajzold le a versben szereplő szép, virágos mezőt!

Készítette a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ

GRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

 5. Melyik növény NEM szerepel a versben? Húzd alá!

nárcisz, tulipán, bokor, fa, aranyeső, rózsza

 6. Milyen a te kedvenc helyed? Írd le öt mondatban!

 7. Milyen írásjeleket találsz az 1. versszakban? Írd le!

 8. Bontsd előtagra és utótagra az összetett szót!

védangyal _____ + _____

gyöngykoszorú _____ + _____

 9. Alkoss te is összetett szavakat a következő elő- és utótagokkal!

ház-, író-, -táska, -néni, -telefon, -tető, -asztal, tanár-, iskola-, mobil-

 10. Mi a vers műfaja?

11. Kócos összekeverte a betűket. Alkoss belőlük értelmes szót!

yteűmné _____

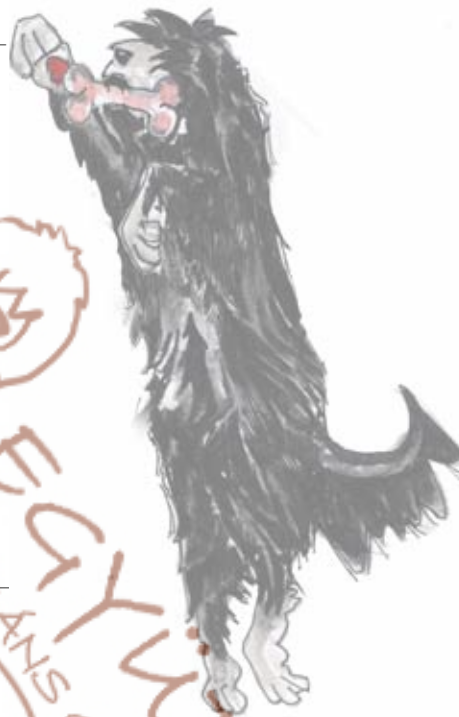
ogbdloság _____

yérmne _____

zavtsa _____

llial _____

rrosaf _____

12. Keresd ki a versből a következő szavak szinonimáját!

1. versszak

nem boldog _____

csábítasz _____

öntesz _____

becsapsz _____

2. versszak

földbe helyezed _____

meleg évszak _____

szálltak _____

nyújtja _____

3. versszak

üde _____

hideg évszak _____

szomorúság _____

a más birtokára vágyik _____

4. versszak

elmegy _____

üres _____

Viszontlátásra! _____

színes _____

Együttthaladó
Migráns Gyermek Az Iskolában
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

13. Pótold a szavak első és utolsó betűjét! Írd le a szavakat!

__ÍGSÁ__

__ANA__

__ÉTSÉ__

__ONDOLA__

__ILÁ__

__EMÉ__

__RÖ__

14. Kösd össze a melléknevet a főnévvel! Alkoss jelzős szerkezetet a kérdés alapján!

Mi? (főnév) + Milyen? (melléknév)

zöld fürge égi friss jó

boldogság meleg világom fáim méh

15. Írj melléknevet a következő főnevek elé!

____ nap
 ____ ceruza
 ____ barát
 ____ anyuka
 ____ telefon
 ____ takaró
 ____ tantárgy

16. Írd le az előző két feladatban szereplő melléknevek ellentétét!

17. Válaszolj a kérdésekre?

Milyen évszakok szerepelnek a versben? _____

Kinek a szívét óhajtja a beszélő? _____

Kitől búcsúzik a vers végén a szerző? _____

18. Pótold az igéket az alábbi versrészletből!

Jaj, de friss rózsáim

Forrásim, zöld fáim

19. Írd le ezt a két sort mai magyar nyelven! Kérd az osztálytársad segítségét!**20. Karikázd be a képen a mondatok jelentését!**

Lilla lába alatt virágok nyílnak.

A virágon egy méhecske ül.

Lilla feje felett madarak repülnek.

A fűből felröppen egy pillangó.

**21. A virágra méhecske ül. Hová ül még a méhecske?
Válaszolj a -ra, -re rag segítségével!**

virág > virágra

ház > _____

fa > _____

bokor > _____

tető > _____

fenyő > _____

kémény > _____

autó > _____

busz > _____

pad > _____

kilincs > _____

22. Tedd időrendbe a vers eseményeit!

_____ A vers beszélője elbúcsúzik a reménytől.

_____ A vers beszélője megkapta Lilla szívét.

_____ A rózsák elhervadtak.

_____ A vers beszélőjét megcsalta a Remény.

_____ A beszélő életében tavasz van.

23. Egy dolog > sok dolog. Folytasd a sort! (-k, -ak, -ok, -ek, -ök)

nárcisz > nárciszok

patak > patakok

gondolat > _____

kert > _____

fa > _____

forrás > _____

szó > _____

méh > _____

remény > _____

képzet > _____

24. A vers beszélője Lilla szívét kéri. Te mit kérsz? Három egész mondatot írsz!

25. A versben szereplő kert hasonlít az Édenkerthez. Nézz utána, mi az Édenkert!

26. Ádám és Éva az Édenkertben éltek. Hol éltek? Válaszolj a **Hol?** kérdésre a **-ban, -ben** ragok segítségével.

Édenkert > Édenkertben

város > _____

falu > _____

ház > _____

kert > _____

erdő > _____

község > _____

utca > _____

bolt > _____

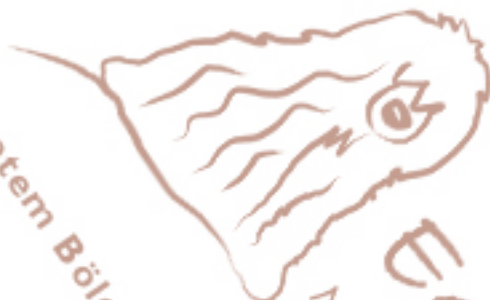
üzlet > _____

iskola > _____

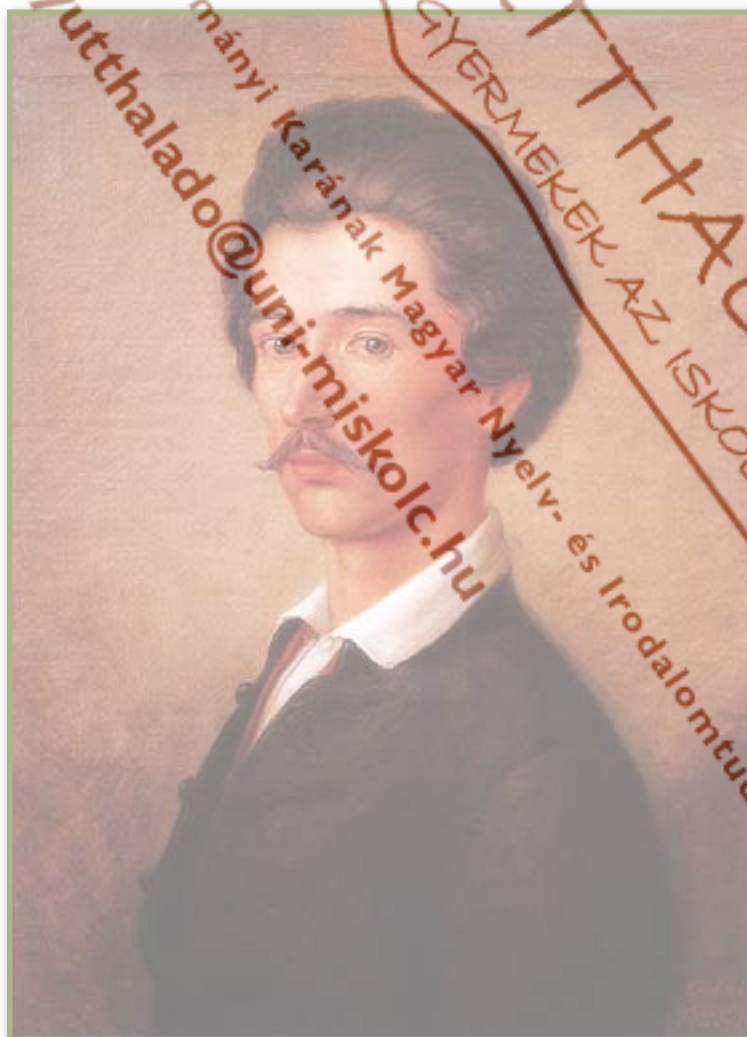
ESZÜTT HALADÓ
MISKOLCI EGYETEM Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

PETŐFI SÁNDOR

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

SZEPTEMBER VÉGÉN

1. Melyik hónap szerepel a vers címében?

2. Sorold fel a hónapokat!

3. Te melyik hónapot szereted a legjobban (-t, -at, -ot, -et, -öt)

szepember > szeptembert

október > _____

december > _____

január > _____

március > _____

augusztus > _____

június > _____

november > _____

4. Sorold fel a Magyarországra jellemző évszakokat!

5. Írd a képek alá, melyik évszakot ábrázolják!

 6. Milyen évszakok vannak a te országodban?

 7. Milyen színű? Válaszolj a vers alapján?

Milyen színű a beszélő haja? _____

Milyen színű a fa? _____

 8. Mit lehet csinálni télen? Húzd alá!

napozni, hógolyózni, síelni, szánkózni, barnulni, fürdeni a tóban,
hóembert építeni

 9. Írj fogalmazást a kedvenc hónapodról/évszakodról! (Miért az a kedvenced? Mi jellemző arra a hónapra/évszakra? Mit csinálsz olyankor?)

 10. Pótold a megadott szavakkal a versrészletet!

hó, nyárfa, tetőt, világot, völgyben, ablak

Még nyílnak a _____ a kerti virágok,

Még zöldell a _____ az _____ előtt,

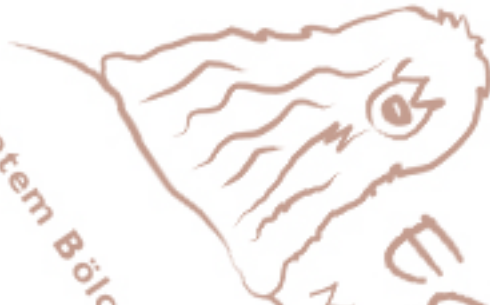
De látod amottan a téli _____?

Már _____ takará el a bércei _____.

 11. Húzd alá az igéket a 10. feladatban!

12. Milyen növények szerepelnek a versben? Rajzolj le kettőt!

13. Kócos összekeverte a szavakat a mondatban. Tegyél rendet!

völgyben még virágok a nyílnak kerti a

14. Keresd ki a versből a helyes toldalékot (-ben/-be)!

szívem_____

ölem_____

völgy_____

ősz_____

Hogyan kérdezel a -ba, -be toldalékos szavakra?

Hogyan kérdezel a -ban, -ben toldalékos szavakra?

15. Írd le az alábbi költői eszköz nevét!

Oh mondd: ha előbb halok el, tetemimre

Könnyezve borítasz-e szemfödelet?

16. Alakítsd át a következő kijelentéseket kérdésekké! Segítségül megadtuk a kérdések első szavát.

Péter holnap nem megy iskolába.

Megy _____?

A fiúk nem játszanak babákkal?

Játszanak _____?

Most matekóránk lesz.

Matek _____?

Délután színházba megyünk a barátaimmal.

A barátaimmal _____?

17. Legyél te a tanár! Tegyél fel kérdéseket az 1. versszakkal kapcsolatosan! Használd az alábbi kérdőszavakat!

Mi? Hol? Mit? Mibe?

18. Másold le a vers kulcsszavait!

VÖLGY

KIKELET

HITVESEM

SZEMFÖDELET

VIRÁG

SZERET

19. Húzd alá a vers műfaját!

költői levél, elégia, tájleíró költemény, óda

20. Vegyük szemügyre az igét a versben! Írj olyan igét, amelyben...

...az ige kötő az ige előtt áll: _____

...az ige kötőt egybe írjuk az ige kötővel: _____

21. Egy dolog > több dolog (-k, -ak, -ok, -ek, -ök). Folytasd a sort!

nyárfa > nyárfák _____

patak > _____

takaró > _____

étel > _____

tisztás > _____

virág > _____

élet > _____

párna > _____

mérnök > _____

tenger > _____

22. Válaszolj a kérdésekre!

Hol áll a nyárfa? _____

Hová ülteti a beszélő a hitvesét? _____

Mit kérdez a beszélő szerelmétől? _____

Mikor jön fel a beszélő a síri világból? _____

Meddig szereti a beszélő a kedvesét? _____

23. A vers beszélője a kedveséhez szól. Te kihez szólsz? Válaszolj a -hoz, -hez, -höz ragok segítségével!

kedves > kedveshez

macska > _____

anya > _____

apa > _____

báty > _____

húg > _____

nővér > _____

öcs > _____

Pisti > _____

barát > _____

Kócos > _____

24. Tedd időrendbe az eseményeket!

___ Elmúlik az élet.

___ Nyílnak a völgyben a virágok.

___ A hitves a kedvese ölébe ül.

___ A halott kedves eljön az özvegyi fátyolért.

___ A beszélő haja megőszül.

NEMZETI DAL

25. Másold le a vers refrénjét!

26. Húzd alá a vers minden előforduló helyén a **rabok szót!**

27. Kösd össze az ellentétes jelentésű szavakat!

rabok	kérdés	úr	él	most
soha	szabadok	szolga	válasz	hal

28. Másold le a kulcsszavakat!

Fényesebb a láncnál a kard,
 Jobban ékesíti a kart,
 És mi mégis láncot hordunk!
 Ide veled, régi kardunk!

29. Írd le a szavakat a szókégyéből!

rabokszabadokesküszünkbecsületimádság

30. Fényes + -ebb = fényesebb. Alkoss középfokú melléknévet! (-bb, -abb, -ebb)

okos + abb = okosabb

nagy + obb = _____

zöld + ebb = _____

merész + ebb = _____

rossz + abb = _____

DE! szép + bb = szebb

DE! hosszú + bb = hosszabb

drága + bb = _____

nehéz + bb = _____

31. Rajzolj egy kardot!

32. Milyen szó illik a szavak elé? Keresd ki az utolsó versszakból!

_____ imádság
_____ neveinket

33. Mit rajzoltál? Kardot. A -t, -at, -ot, -et, -öt tárgyrag segítségével alkoss új szavakat!

kard > kardot
cipő > _____
rab > _____
költő > _____
kapa > _____
has > _____
rigó > _____
betű > _____
táj > _____
kalóz > _____
óriás > _____

34. A vers első versszakából Kócos ellopta az írásjeleket! Pótold őket!

Talpra magyar__ hí a haza__
Itt az idő__ most vagy soha__
Rabok legyünk__ vagy szabadok__
Ez a kérdés__ választatok__

35. Írj ki három jelen idejű és három múlt idejű igét a versből!

36. Alkoss összetett szavakat!

előtag: szolga, anya, termő, magyar, idegen, fekete,
utótag: föld

37. Válaszolj a kérdésekre!

Mi jellemzi az ősapákat? _____

Mi jellemzi az unokákat? _____

Milyen lesz a magyar név? _____

Milyen a bitang ember? _____

Mi ékesíti a kart? _____

38. A vers ősapákról és unokákról szól. Mindkét szó többes számban van. A többes szám jele a **-k, -ak, -ok, -ek, -ök**. Alkoss te is ilyen szót a képlet alapján!

ősapa + **k** = ősapák

kés + _____ = _____

krokodil + _____ = _____

hír + _____ = _____

fa + _____ = _____

gép + _____ = _____

DE!

pohár + _____ = pohara_____

ló + _____ = lova_____

szó + _____ = szava_____

39. Alkoss hasonlító mondatokat a megadott szavak segítségével! Pl. Kinek drágább rongy élete, mint a haza becsülete.

Péter, okos, testvére > Péter okosabb, mint a testvére.

Budapest, nagy, Miskolc _____

Kard, fényes, lánc _____

Kutya, nagy, egér _____

Macska, kisebb, elefánt _____

40. Hasonlítsd össze magadat a barátoddal! Írj négy hasonlító mondatot!

41. Válogasd szét az élő és az élettelen dolgokat!

ember, kard, sír, lánc, unoka, ősapa,

élő: _____

élettelen: _____

42. Nézd meg a képes értelmező szótárban a sír szó jelentését! Figyeld meg a szó több jelentését! Írd Kócos zsákjába, hány jelentése van a szónak!

43. Ragozd el a sír szót kijelentő módon, jelen időben, alanyi ragozásban!

én sírok _____

te _____

ő _____

mi _____

ti _____

ők _____

44. Kócos összekeverte a ragozást! Javítsd ki a hibákat! Írd le a teljes ragozási sort helyesen!

én hordunk _____

te hordasz _____

ő hordok _____

mi hordanak _____

ti hordtok _____

ők hord _____

45. Mit lehet csinálni? Alkoss szót! (-hat, -het)

ő ír > írhat

ő kér > kérhet

ő jár > _____

ő olvas > _____

ő kér > _____

ő küzd > _____

ő játszik > _____

ő jön > _____

ő le-sz > _____

46. Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

A vers a szabadságról szól.

A magyarok szabadok akarnak lenni.

A magyarok a költőkhöz fohászkodnak.

A magyarok rabok akarnak lenni.

Az unokák tisztelni fogják a hősokeket.

Mostanáig rabok voltak a magyarok.

47. Keresd a rímet!

domborulnak – _____

haza – _____

élete – _____

hordtunk – _____

századok – _____

szabadok – _____

48. Készíts rímpárokat a vers más szavaival is!

rabok – _____

imádság – _____

szabadon – _____

név – _____

magyar – _____

**49. Kócos összekeverte a sorokat a versszakban!
Írd le őket helyes sorrendben!**

Esküszünk, hogy rabok tovább

Lemossuk a gyalázatot!

A magyar név megint szép lesz,

Esküszünk,

Mit rákentek a századok

A magyarok istenére

Méltó régi nagy híréhez;

Nem leszünk!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTTALADO
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

JEGYZETEK

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

ARANY JÁNOS: SZONDI KÉT APRÓDJA

Együttthaladó
Migráns Gyermek az Iskolában

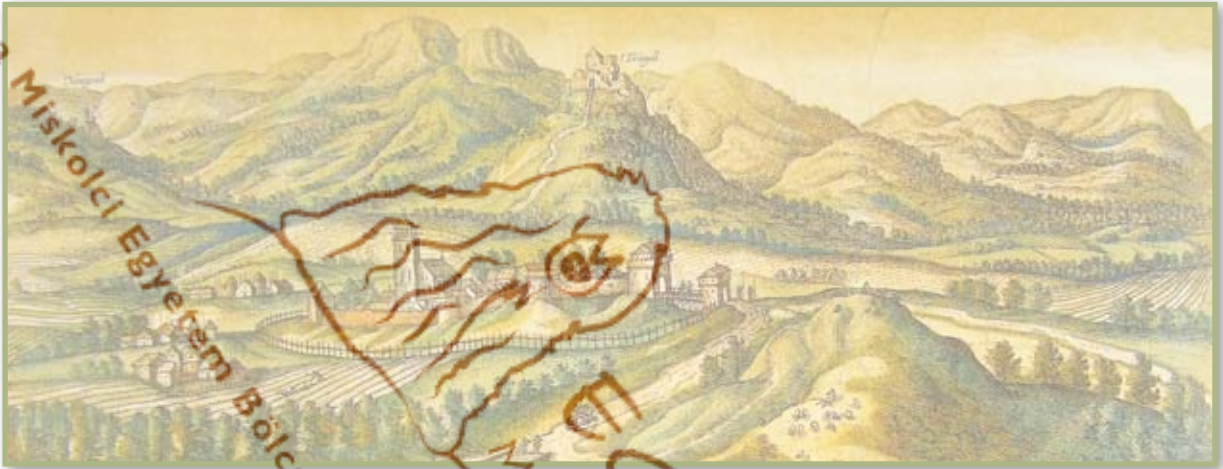
egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Hány versszakból áll a mű? _____

2. Húzd alá a kiemelt szavakat a tankönyvedben!

1. versszak: Drégely vára felhőbe borult. Szemben vele a domboldalon egy kopja áll. A kopja egy magas farúd, amely a halottak emlékhelyéül szolgál

2. versszak: A kopja mellett két fiatal fiú (ifjú) térdel. A kezükben lant van. Közben a völgyben Ali ünnepli győzelmét.

3. versszak: Szondi két dalnoka (a két fiatal fiú) nincsenek ott az ünnepségnél.

4. versszak: A két fiú a kopjánál (kopia) térdel. Kezükből van a lant és azon játszanak.

5. versszak: Ali, a török pasa elküldte Mártont, a papot. Ali azt üzente, hogy Szondi, a magyarok vezére adja meg magát.

6. versszak: A török követ szerint a dalnokoknak nem érdemes a kopja mellett énekelniük. Hívja őket, hogy menjenek vele. Odalenn finom ital (mézízű sörbet) várja őket.

7. versszak: Hiába ajánlja fel Ali, Szondi nem adja meg magát (nem kér kegyelmet Alitól).

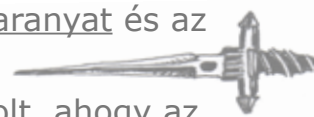
8. versszak: Márton csábítja az ifjakat: füge, pálma, déligyümölcs, fűszer, drága kenőcs várja őket Alinál.

9. versszak: A csata során ágyúztak, bombákat és gránátot lőttek. Drégely várát ostromolták a törökök.

10. versszak: Lement a nap, fúj a szél. Hideg van éjjel kint.

11. versszak: A harc során Szondi máglyára hordatja az aranyat és az ezüstöt a várból. A lovakat tőrrel megölték.

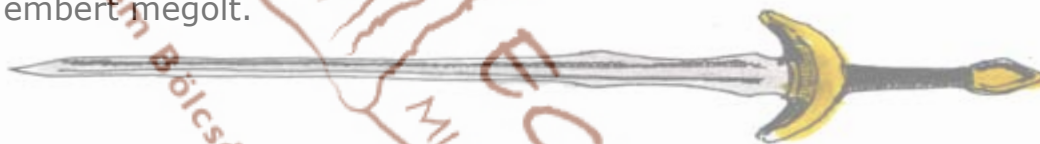

12. versszak: A török követ elismeri, hogy minden úgy volt, ahogy az apródok elmesélik. Szondi meghalt (elesett), és Ali eltemette. Azt mondja az apródoknak, hogy inkább Aliról énekeljenek.

13. versszak: A dalnokok (apródok) árvák (meghaltak a szüleik). Szondi díszes (cifra) ruhába öltöztette őket.

14. versszak: Ali hívja magához az apródokat. Nála jó dolguk lenne.

15. versszak: Szondi kitűnő harcos volt. Bátran vívott (vítt). A kardjával sok embert megölt.

16. versszak: A török követ is elismeri, hogy kitűnő harcos volt Szondi. Eltalálta egy ágyúgolyó. A török követ látta a harcot.

17. versszak: Sok ember meghalt. Szondi bátran (diadallal) harcolt, amíg meg nem halt.

18. versszak: A török követ türelmetlenül kérdezi, hogy meddig énekelnek még a harcról az apródok. Börtönnel fenyegeti őket.

19. versszak: Az apródok elátkozzák azt az embert, aki megölte Szondit.

3. Rajzold le az apródokat!

4. Másold le a kulcsszavakat!

DALNOK _____

KEGYELEM _____

DIADAL _____

SÍR _____

VIGALOM _____

ÁGYÚ _____

VÍV _____

5. Kócos összekeverte a betűket a szavakban! Írd le helyesen a szavakat!

MLOHA _____

TÉEDSRIC _____

ZIDOSN _____

ILA _____

ORÁTS _____

ŰZREFS _____

6. Húzd alá a versben az alábbi két sort!

Hogy vítt ezerekkel! hogy vítt egyedül!
Mint bástya feszült meg romlott torony alján:

7. Kire vonatkozik ez a két sor? Jellemezd őt három melléknévvel!

8. Kócos összekeverte a szavakat! Kihez tartozik a szó?

magyar, török, szultán, harcos, fiatal, erős, dalnok, gazdag

Szondi: _____

Apródok: _____

Ali: _____

9. Kösd össze a képeket a szavakkal!

kopja, lant, ágyú, kaftán

10. A török követ a dalnokokhoz beszélt. A **Kihez? Mihez?** kérdésre a **-hoz, -hez, -höz** ragos szavak válaszolnak. Alkoss te is ilyen szavakat!

király > királyhoz
 ország > _____
 nép > _____
 férfi > _____
 nő > _____
 dalnok > _____
 játék > _____
 kő > _____
 kép > _____

11. Gyűjts számneveket a versből!

12. Másold le a szinonimákat!

megadja magát – feladja a harcot – kegyelmet kér _____

 győz – megnyeri a csatát _____
 ifjú – fiatal fiú _____
 dalnok – énekes _____
 mézízű – édes _____
 meghal – elesik _____
 cifra – díszes _____

13. Mivel harcoltak a törökök és a magyarok! Húzd alá!

ágyú, könyv, tank, kard, bomba, balta, gránát

14. Igaz vagy hamis? Tegyel jelet a hamis, jelet az igaz állítások mellé!

Ali magyar harcos volt.

A harc Drégely váránál folyt.

A dalnokok a törökök tetteit dicsőítették.

A dalnokok elfogadták Ali meghívását.

A törökök ünnepséget rendeztek a csata után.

Az apródok árvák voltak.

15. Alkoss összetett szavakat!

domb, méz, mű, gyöngy, nagy, sír, ágyú

+

ballada, becsű, golyó, sor, ízű, oldal, hely

16. A csatában a magyarok és a törökök harcoltak. A magyarok Magyarországon, a törökök Törökországban laknak. Hol laknak a következő népek?

angolok, németek, amerikaiak, oroszok, spanyolok, portugálok, franciák, görögök, bolgárok, norvégok

Az angolok Angliában laknak.

17. A Szondi két apródja műfaja ballada.

Húzd alá a balladához kötődő szavakat!

nép, énekek, mű, történelmi, fejezetek, homály, kétszólamú, tájleírás, kihagyás, csali

18. Ragozd el a *harcol* szót!

E/1. én harcolok

E/2. te _____

E/3. ő _____

T/1. mi _____

T/2. ti _____

T/3. ők _____

19. Válaszolj a kérdésekre! Tedd a szavakat a megfelelő formába!

Milyen ember az, aki elveszti a türelmét? (türelem) türelmetlen ember

Kik énekelnek a sírnál? (dalnok) _____

Mit csinált Ali a csatában? (győz) _____

Mit kell csinálni a lanttal, hogy megszólaljon (peng) _____

Hol áll az a tárgy, ami közvetlenül egy másik mellett van? (tő) _____

20. Egész mondattal válaszolj a kérdésekre!

Mivel csábítja Ali az apródokat az udvarába? _____

Ki nyerte meg a csatát? _____

Milyen eszközökkel vívtak a csatában? _____

Kik harcoltak egymás ellen a csatában? _____

Mi a török véleménye az ellenségéről? _____

21. Népszokások.

A keresztények a halottak eltemetése után a sírhoz keresztet állítanak. Régi szokás volt a kopja (magas fából készült rúd) állítása is.

A te országodban milyen temetkezési szokások vannak?

22. A törököknél déligyümölcs terem. Déligyümölcs például a füge. Kérdezd meg a társaidat, hogy Magyarországon milyen gyümölcs terem!

23. A te országodban milyen gyümölcs terem?

24. Nézd meg a képes értelmező szótárban, mit jelentenek az alábbi szavak:

kopja: _____

pálma: _____

lant: _____

orom: _____

25. Figyeld meg! „Mint hulla a hulla” A mondatban két egymás melletti szó ugyanazzal a betűvel kezdődik. Ezt alliterációnak nevezzük. A példa segítségével alkoss te is alliterációt!

szép szemű szerető, két kék kép,

26. Milyen gyümölcsöt eszel? Folytasd a sort! Használd a -t, -at, -ot, -et, -öt tárgy ragot!

alma > almát

szőlő > _____

körte > _____

banán > _____

narancs > _____

füge > _____

cseresznye > _____

meggy > _____

barack > _____

27. Rajzolj le 3 gyümölcsöt!

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTT HALADÓ
MAGYAR GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

JEGYZETEK

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

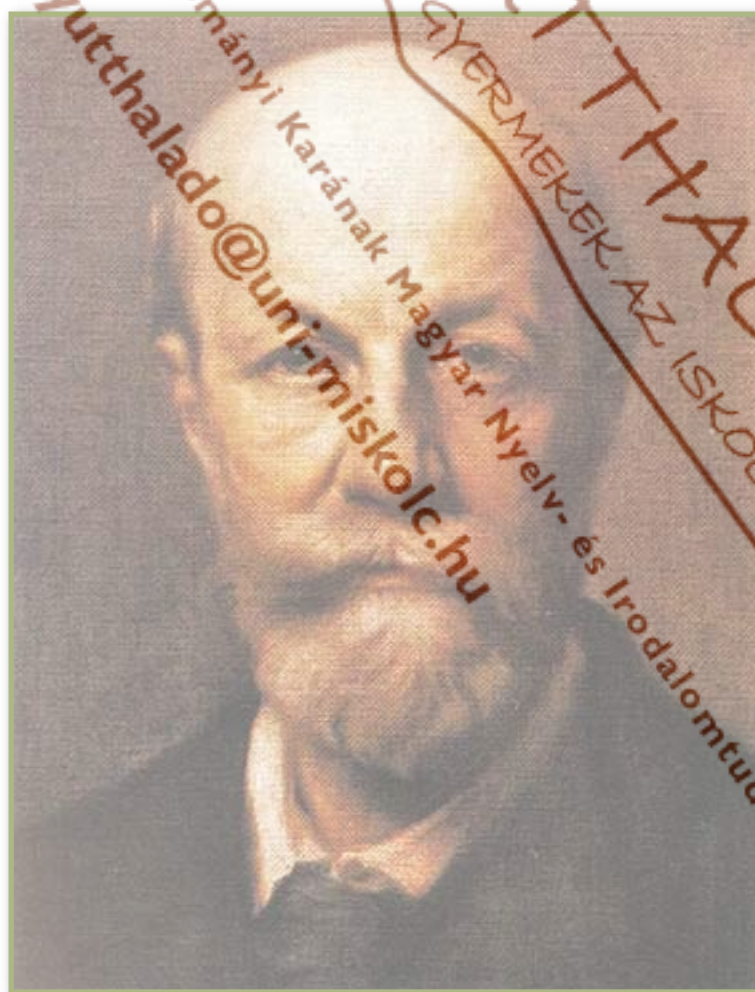

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
egyutthalado@uni-miskolc.hu

JÓKAI MÓR: A KŐSZÍVŰ EMBER FIAI

Együttthaladó
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi

Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

 1. Írd le a Baradlay testvérek nevét!

 2. Hogy hívják a te testvéredet/testvéreidet (ha nincs, a barátodat/barátaidat)?

 3. Mit szoktál a testvéreiddel/a barátaiddal csinálni? Írd le!

 4. A születésnapján ajándékot adsz a testvérednek. Kinek? A testvérednek. Válaszolj a **Kinek?** vagy **Minek?** kérdésre!

barát > barátnak

néni > _____

könyv > _____

macska > _____

bölcső > _____

fiú > _____

lány > _____

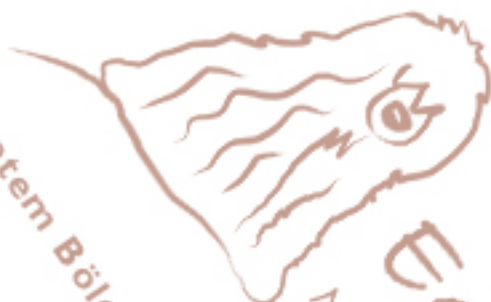
számítógép > _____

ágy > _____

óra > _____

 5. A 3. fejezetben Ödönt megtámadják a farkasok. Írd le a saját szavaiddal a farkasok és Ödön harcát!

6. Rajzolj le egy farkast!

7. Honnan? (-ról, -ről) Hová? (-ra, -re)

Ödön jön haza Szentpétervár _____ Nemesdomb _____.

Ödön éppen Oroszország _____ Magyarország _____ tart.

Richárd Bécs _____ utazik haza Magyarország _____.

Az öreg Baradlay evilág _____ a túlvilág _____ költözött.

Te _____ Magyarország _____ érkezél.

8. Pótold a hiányzó betűket a nevekből!

B__R__D__A__J__N__ – a legkisebb fiú

__I__H__R__ – a második fiú

Ö__Ö__ – a legidősebb fiú

A__F__N__I__E – Jenő szerelme

E__I__ – Richárd szerelme

A__A__K__ – Ödön szerelme

9. Írd le öt osztálytársad nevét! Figyeld meg a magyar neveket: családnév + keresztnév!

10. Írj öt férfinévet és öt női névet!

11. Csoportosítsd két oszlopba a női és a férfinéveket!

Baradlay Ödön, Alfonsine, Rideghváry Bence, Tallérossy Zebulon,
Szalmás Mihályné, Aranka kisasszony, Baradlayné, Baradlay Richárd,
Baradlay Jenő, Liedenwall Edit

Női nevek:	Férfinévek:

12. Gyakoroljuk a megszólításokat! Másold le a megszólításokat!

TISZTELT BARADLAY ÖDÖN ÚR!

MÉLYEN TISZTELT BARADLAYNÉ ASSZONY!

KEDVES SZALMÁS MIHÁLYNÉ!

DRÁGA ALFONSINE!

KEDVES JENŐ!

13. Kivel beszélgetnél a könyv szereplői közül a legszívesebben? (Vigyázz, a -val, -vel határozórag mássalhangzója hasonló!)

Ödön > Ödön+ vel = Ödönnel

Jenő > _____

Richárd > _____

Bence > _____

Edit > _____

Zebulon > _____

Szalmás Mihályné > _____

Aranka > _____

14. Olvasd el a szöveget! Válaszolj a kérdésekre!

Baradlay Ödön, mint még tegnap megírta, pontosan délelőtt tizenegy órakor megérkezett. Parasztszekéren jött, melyen hiányzott minden ruganyos ülés. Kurta bekecs volt rajta, lábszárig érő vadászcsizmák sarkantyúval és az ülésbe vetve egy szuronyos juhászbunda.

Mikor érkezett Ödön? _____

Milyen közlekedési eszközön érkezett Ödön? _____

Milyen ruhát viselt Ödön? _____

15. Írd a rajz melletti vonalra Ödön ruhadarabjait!

bekecs, vadászcsizma, sarkantyú

16. Régen szekéren jártak az emberek. Melyek a mai közlekedési eszközök? Húzd alá!

kerékpár, kifli, autó, villamos, busz, könyv, ajtó, vonat, ceruza, repülő

17. Olvasd el Jenő utolsó levelének részletét!
Húzd alá a szövegben a mellékneveket (kérdése: Milyen?!)

„Kedves, imádott jó anyám!

Ami szóval eljöttem tőled, azon szóval térek vissza hozzád: Szeretlek!
Tudod, hogy engedelmes, szófogadó fiad voltam mindig.”

18. Újból olvasd el a levélrészletet és válaszolj a kérdésekre!

Ki írta a levelet? _____

Miért írta a levelet? _____

Ki helyett kellett meghalnia? _____

Mi az oka a névcserének? _____

Ki volt a levélíró szerelme? _____

19. Másold le az alábbi mellékneveket!

kedves _____

hűséges _____

okos _____

szép _____

buta _____

hű _____

bátor _____

bölcs _____

20. Írd le a fenti melléknevek ellentétét!

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

21. Fokozd a 19. feladatban mellékneveit! Segítségül elkezdjük a sort. Az alapfokú melléknevet a **-bb, **-abb**, **-ebb** segítségével tudod fokozni.**

alapfok > közép fok

kedves > kedvesebb

hűséges > _____

okos > _____

szép > _____

buta > _____

hű > _____

bátor > _____

bölcs > _____

**22. Te milyen vagy? Válaszaidat indokold!
Alkoss egész mondatokat!**

**23. Írj levelet édesanyádnak!
Írd le az édesanyádnak, mit csináltál ma az iskolában!**

24. Egészítsd ki az igét az igekötővel!

- _____ hagy
- _____ végez
- _____ semmisít
- _____ szeret
- _____ ment
- _____ öl

25. Mit látsz a képen?

- _____ huszár
- _____ vár
- _____ Lánchíd

26. Színezd ki a képet! Válaszolj a kérdésekre!

Pl. Milyen színű a kard? A kard ezüst színű.

Milyen színű a csizma? _____

Milyen színű a csákó? _____

Milyen színű a nadrág? _____

Milyen színű a kabát? _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthiado@uni-miskolc.hu
EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

KÖLCSEY FERENC

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

HIMNUSZ

1. Másold le a vers alcímét!

2. Jelöld be a térképen a versben szereplő földrajzi neveket!

Tisza, Duna, Tokaj, Kunság

3. Magyarország térképén sok város szerepel. Te hová utaznál szívesen? Lásd el a szavakat -ra, -re raggal!

Miskolc > Miskolcra

Szeged > _____

Pécs > _____

Nyíregyháza > _____

Szombathely > _____

Székesfehérvár > _____

Békéscsaba > _____

Makó > _____

Mezőkövesd > _____

DE!

Eger > Egerbe

Debrecen > _____

Salgótarján > _____

Sopron > _____

4. Másold le a műfajokat az alábbi szavak közül!

himnusz, metafora, megszemélyesítés, mese, tájleíró költemény,
versszak, ballada, óda

5. Mit látsz a képen?

zászló,
vár,
nyíl,
kard

**6. Rajzold le a magyar zászlót!
Rajzold mellé a saját országod zászlaját!**

7. Írd le a szavakat a szókégyéből!

rabsághazaőseneksorsmultjövő

8. Másold le a versben szereplő személyneveket!

Bendegúz _____

Árpád _____

Mátyás _____

9. Írd le az első és az utolsó versszak azonos sorait!

10. Milyen betűk hiányoznak? Írd le a szavakat újra!

H__Z__ _____

H__RA__ _____

V__LL__M__ _____

SI__A__O__ _____

ZÁ__L__ _____

11. Írd le a szavak ellentétét!

szabadság _____

holt _____

bú _____

győzelem _____

vad _____

víg _____

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ

MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

12. Igeragozás felszólító módban.

A felszólító módú igealakok felépítése: igető + módjel + személyrag.

A) általános ragozás:

-JAK (-jak, -jek)

-J (-j, ~ -jál, -jél)

-JON (-jon, -jen, -jön)

-JUNK (-junk, -jünk)

-JATOK (-játok, -jétek)

-JANAK (-janak, -jenek)

B) határozott ragozás:

-JAM (-jam, -jem)

-D (-d ~ -jad, -jed)

-JA (-ja)

-JUK (-juk, -jük)

-JÁTOK (-játok, -jétek)

-JÁK (-ják, -jék)

-JALAK (-jalak, -jelek)

• A személyragok a hangrendi illeszkedés szabályai szerint kapcsolódnak.

• Egyes szám második személyben rövid és hosszú alakok is vannak, jelentésbeli különbség nincsen közöttük (*várj ~ várjál, menj ~ menjél, beszélj ~ beszéljél*).

• Az -s, -sz, -z végű igeeknél a j hasonul a tő utolsó mássalhangzójához:

s + j > ss, sz + j > ssz, z + j > zz (keres: keressen, hoz: hozz, mászik: másszatok).

• A t végű igeek esetében a következő változások történnek:

hosszú magánhangzó + t + j > ts (tanít: taníts^{son}, gurít: guríts^{unk}, fűt: fűts^{enek})

rövid magánhangzó + t + j > ss (szeret: szeress, kutat: kutass^{on})

mássalhangzó + t + j > a t előtti mássalhangzóhoz hasonul a módjel (fest: fess^{en}, választ: válassz^{on}).

Keress felszólító módú igealakokat a versből!

13. Tedd a megfelelő alakba az igeeket!

„_____ (szán) meg Isten a magyart!”

„_____ (megbűnhődik) már e nép a multat
s jövődőt!”

„_____ (bújik) az üldözött”

„_____ (hoz) rá víg esztendőt”

14. Pótold a hiányzó részeket! Ragozd a létigét!

Kijelentő mód

Jelen idő, jövő idő, múlt idő

én vagy-ok, én lesz-ek, én vol-tam/le-ttem

te vagy-Ø, te lesz-el, te vol-tál/le-ttél

ő _____, _____, _____

mi _____, _____, _____

ti _____, _____, _____

ők _____, _____, _____

15. Rakj ki egy értelmes szót az építőkockákból!

16. Melyek azok a népek, amelyek szerepelnek a versben? Húzd alá őket!

japán, török, francia, német,
oszmán, angol, magyar, mongol

17. A versben sok nép szerepel. Ha valamiből sok van, azt többes számba tesszük. A többes szám jele: **-k, -ak, -ok, -ek, -ök**. Alkoss többes számú szavakat!

zászló > zászlók

asztal > _____

fa > _____

telefon > _____

könyv > _____

ceruza > _____

toll > _____

kard > _____

DE!

ló > lovak

tó > _____

szó > _____

18. Mit ábrázolnak a képek? Kösd össze őket a szavakkal!

völgy, lángtenger, rabság, kar

19. Folytasd a sort a megadott példa szerint! Hová? (-ba, -be, -ra, -re)

bérc – bércre

iskola – _____

bolt – _____

hegy – _____

domb – _____

terem – _____

20. Összekeveredtek a főnevek és a melléknevek! Válogasd ki őket!

jó, sors, kedv, víg, szép, haza, múlt, zászló, vár, vad

Főnevek:

Melléknevek:

--	--

21. Írj le néhány mondatot magyarul a te országod himnuszából!

22. Keresd ki a versből a Mit? kérdésre válaszoló szavakat! Segítségül megadtuk az alapszavakat.

nektár > versben: nektárt

kar > _____

magyar > _____

rabiga > _____

kalász > _____

haza > _____

23. Gyűjts szó szerkezeteket a versből!

24. Válaszolj egész mondatokkal a kérdésekre!

Kit szólít meg a vers beszélője? _____

Miért haragudott meg Isten a magyarokra? _____

Mi áll a vár helyén? _____

Mit csinált az, akit üldöztek? _____

Mit kér a vers beszélője Istentől? _____

25. Keresd megszólítást a versben!

26. A vers beszélője Istenhez fohászkodik. Te kihez fordulhatsz segítségért? Használd a -hoz, -hez, -höz ragokat!

Isten > Istenhez
 anya > _____
 tanár > _____
 Péter > _____
 testvér > _____
 nagynéni > _____
 szülő > _____
 Enikő > _____
 rokon > _____
 ismerős > _____

PARAINESIS KÖLCSEY KÁLMÁNHOZ

27. Miért íródott a mű? Húzd alá!

jó tanácsokat ad, egy szép tájat ír le, udvarol egy lánynak

28. Válaszolj a kérdésekre!

A mű írója Kölcsey Ferenc. A mű címe: Parainesis Kölcsey Kálmánhoz. A parainesis szó jelentése 'intelem'.

Ki ad jó tanácsokat? _____

Kinek ad jó tanácsokat? _____

Miért írja művét a szerző? _____

29. Milyen a tanács? Húzd alá!

jó, rossz, alacsony, magas, vékony, bölcs, megfontolandó, kövér, baráti

30. Másold le a Parainesis következő sorát! Mit jelent? Beszélj meg az osztálytársaddal, tanároddal!

De soha ne feledd, miképpen idegen nyelveket tudni szép, a hazait pedig a lehetőség mívelni kötelesség.

31. Írd le saját szavaiddal, mit jelent ez az idézet!

32. Kölcsey Ferenc tanácsot ad az unokaöccsének. Te kinek adnál tanácsot? (-nak, -nek)

unokaöcs > unokaöcsnek
 barát > _____
 testvér > _____
 barátnő > _____
 unokahúg > _____
 családtag > _____
 osztálytárs > _____
 ismerős > _____
 idegen > _____

33. Alkoss az előző alapfokú melléknevekből középfokú melléknevet (-bb, -abb, -ebb)!

alapfok > középfok
 rossz > rosszabb
 alacsony > _____
 magas > _____
 vékony > _____
 bölcs > _____
 kövér > _____
 DE!
 jó > jobb
 szép > _____
 kicsi > _____
 nagy > _____

Készült a Miskolci Egységes Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTARTALADO
 MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN
 egyutthalado@uni-miskolc.hu

34. A műben sok jó tanácsot olvashatsz. Hol? A műben. Válaszolj a Hol? kérdésre a -ban, -ben rag segítségével!

Mi?	Hol?
mű	<u>műben</u>
iskola	_____
pad	_____
tea	_____
patak	_____
erdő	_____
felhő	_____
mondat	_____
ház	_____
mese	_____
kert	_____

35. „Tanulj idegen nyelveket.” Mit tanulsz az iskolában? (-t, -at, -ot, -et, -öt)

Én matematikát tanulok az iskolában.

<u>matematikát</u>	(matematika)
_____	(irodalom)
_____	(nyelvtan)
_____	(ének)
_____	(biológia)
_____	(testnevelés)
_____	(földrajz)

36. Miről NEM szól a mű! Húzd át azokat a szavakat

banántermesztés, haza, udvarlás, nyaralás, nemzet, nyelv, helyes viselkedés, kirándulás

37. Alkoss összetett szavakat!

Magyar	anya	szép	helyes	szülő
nyelv	irodalom	föld	ország	írás
_____	_____	_____	_____	_____
_____	_____	_____	_____	_____

38. Másold le a szinonimákat!

nem feled – emlékszik rá

idegen nyelv – nem az anyanyelvünk

hazai nyelv – anyanyelv

lehetségig – ameddig csak lehet

mívelni – művelni – foglalkozni vele

kötelesség – elengedhetetlenül fontos

39. „Ismerd magadat!” – írja Kölcsey Ferenc a Parainesisben. Egészítsd ki a jó tanácsokat!

Olvas__ sokat!

Eg__él sok zöldség__ és gyümölcs__!

Alud__ legalább__ nyolc órá__ naponta!

Csinál__ meg a házi feladatod__ minden órá__!

Tanul__ magyar__!

Viselked__ jól!

40. Mit tanácsolsz, annak, aki...

...mindig rossz jegyet kap?

____ (tanul)

...sokszor álmos?

____ (alszik)

...nincs barátja?

____ (kedves)

...nem beszél magyarul?

____ (gyakorol)

...gyenge?

____ (sportol)

41. Írj öt jó tanácsot a barátodnak!

42. Az igékből képezz főneveket! (-ás, -és)

fut_(ige) + ás_(főnévképző) = futás_(főnév); ül_(ige) + és_(főnévképző) = ülés_(főnév)

tanul + ás = _____

kér + és = _____

alszik(alv-) + ás = _____

gyakorol + ás = _____

sportol + ás = _____

43. Igaz vagy hamis?

Kölcsey Ferenc művét az unokaöccsének írta.

Kölcsey Ferenc azt tanácsolja, hogy Kölcsey Kálmán ne legyen bölcs.

Kölcsey Ferenc szerint az anyanyelv fontos kincs.

Kölcsey Ferenc tanácsa az, hogy Kölcsey Kálmán sokat olvasson.

Kölcsey Kálmán idősebb volt, mint Kölcsey Ferenc.

44. Alkoss a betűkből egy személynevet (családnév+keresztnev)!

JEGYZETEK

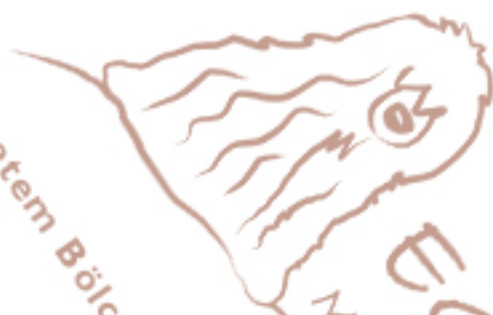
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

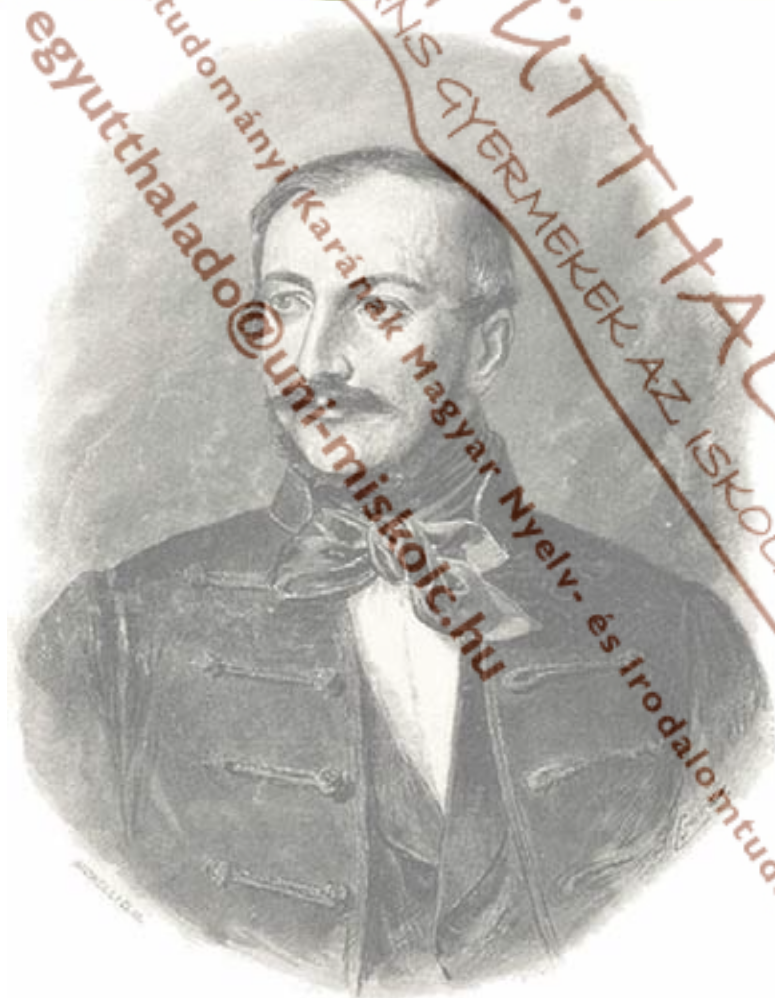
egyutthalado@uni-miskolc.hu

VÖRÖSMARTY MIHÁLY: SZÓZAT

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

Vörösmarty Mihály

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Melyik versszakban van a képek neve?
Írd be a négyzetbe a verszak és sor számát!

--	--

--	--

--	--

--	--

--	--

ÉV
1000

--	--

2. Melyik betű hiányzik mindegyik szóból?

H__Z__

M__GY__R

R__B

__K__R

3. Elkoptak a betűk! Keresd meg a versből a szavak előtagját!

____ év
____ szerencse
____ ezrek

____ iga
____ súly

4. Másold le a kétszer szereplő versszakot a versből!

5. Válogasd ki a szavakat a szókégyóból! Vigyázz, ezúttal felesleges betűk is kerültek bele!

BALSZERENCSEYYXZÁSZLÓWQSORVADOZZANAK

6. Keresd meg a versben a szavak helyes alakját!

Még _____ (jön) kell, még _____ (jön) fog

Egy _____ (jó) kor, mely után

Buzgó _____ (imád) epedez

Százezrek _____ (ajak).

Vagy _____ (jön) fog, ha _____ (jön) kell,

A nagyszerű halál,

Hol a _____ (temet) fölött

Egy ország _____ (vér) áll.

7. Másold le a kulcsszavakat!

haza _____

sír _____

sors _____

föld _____

nemzet _____

halál _____

8. Alkoss birtokos jelzős szerkezetet!

Birtokos + birtok (E/3.: -a, -e, -ja, -je) > jelző + jelzett szó

népek + haza = népek hazá-ja > népek_{birt} hazája

a kutya + ház = a kutya ház-a >

a fiú + toll = _____ > _____

az én + láb = _____ > _____

a tanár + napló = _____ > _____

az ő + szem = _____ > _____

a lányok + szoknya = _____ > _____

a mi + iskola = _____ > _____

a ti + füzet = _____ > _____

9. Másold le az azonos jelentésű szavakat!

haza – hon _____
 elhulltanak – meghaltak _____
 balszerencse – pech _____
 megfogyva – kevesen _____
 szenvedés – nélkülözés _____
 ész – értelem _____
 hű – hűséges _____

10. Egész mondatokkal válaszolj a kérdésekre!

Mihez kell hűnek lennie a magyaroknak? _____

 Hol kell élniük a magyaroknak? _____

 Kinek a hadai küzdtek itt? _____

 Hány éve szenvednek a magyarok? _____

 Mi az, ami még jön? _____

11. Kócos összekeverte a sorokat. Tegyel rendet köztük!

____ Mely ápol s eltakar.
 ____ Bölcsőd az s majdan sírod is,
 ____ Légy híve, ó, magyar;
 ____ Hazádnak rendületlenül

12. Hogyan? (-ul, -ül) Ragozd a melléknévet!!

rendületlen > rendületlenül
 hanyag > _____
 tehetetlen > _____
 makacs > _____
 felelőtlen > _____

13. Válogasd ki az alábbi felsorolásból a kötőszavakat! Húzd őket alá!

s, könyv, szép, és, illetve, fut, föld, meg

14. Az ezredév ezer évet jelent. Ezer év = 1000 év. Írd le számokkal a betűket!

háromszáznyolcvankilenc: _____

kétszázezer: _____

ezerháromszázharmichét: _____

kétezer-ötszázkilencvenkilenc: _____

egymillió: _____

ezerkilencszázkilencvenkilenc: _____

15. Egész > tört rész. Folytasd a sort az -ad, -ed, -od, -öd törtszámnévképző segítségével!

kettő > kettő _____

három > _____

négy > _____

öt > _____

hat > _____

hét > _____

nyolc > _____

kilenc > _____

tíz > _____

16. Olvasd el figyelmesen a következő versszakot és válaszolj a kérdésekre

Szabadság! itten hordozák

Véres zászlóidat,

S elhulltanak legjobbjaink

A hosszú harc alatt.

Ki/Mi a versszak megszólítottja? _____

Milyen zászlót hordoztak itt? _____

Mikor haltak meg az emberek? _____

17. A magyarok a szabadságért harcolnak. Miért érdemes harcolni? Folytasd a sort! (-ért)

szabadság > szabadságért

barátság > _____

szerelem > _____

béke > _____

család > _____

elismerés > _____

haza > _____

18. Írj öt jelen idejű igét a versből! (Mit csinál?)

19. Írj öt múlt idejű igét a versből! (Mit csinált?)

20. Húzd alá a versben az alábbi igéket! Írd le őket mai alakjukban (kijelentő mód, múlt idő)!

küzdtenek _____

hordozák _____

elhulltanak _____

onta _____

21. A magyaroknak sok nehézséggel kell megküzdeniük. Mivel? Válaszolj a kérdésre a -val, -vel rag segítségével!

nehézség > nehézséggel

sárkány > _____

halál > _____

hideg > _____

szegénység > _____

baj > _____

ellenség > _____

szörny > _____

szellem > _____

óriás > _____

22. A Szózat hasonlít a Himnuszra. Vörösmarty műve hasonlít Kölcsey művére. Másold le a hasonló kulcsszavakat! Kócos az alábbi szavakkal segít:

Isten, bőséggel, védő kart, bal sors, multat

23. Húzd alá a személyneveket!

Árpád, szabadság, nép, Hunyad, sors

24. Ki volt ő? A magyar történelem nagy alakjai!

Árpád a honfoglaló magyar törzsek vezére volt.

Hunyadi János (1407–1456.) híres hadvezér volt.

Írd le a saját néped történetének két nagy alakját!

25. Alkoss főnévi igenevet (-ni)!

él_(ige) + ni_(főnévi igenév képzője) > élni_(főnévi igenév)

hal > _____

kér > _____

lát > _____

hordoz > _____

küzd > _____

jó > _____

26. Párosítsd a szótagokat! Írd le a szavakat!

HA	ZET
NEM	ZA
KE	METKEZÉS
OR	SZÁLY
TE	SERV
VI	SZÁG

27. „Itt élned, halnod kell.” Egészítsd ki a ragozási sort!

A főnévi igenév személyragjai:

E/1. -nom, -nem, -anom, -enem; T/1. -nunk, -nünk, -anunk, -enünk

E/2. -nod, -ned, -nöd, -anod, -ened; T/2. -natok, -netek, -nötök, -anatok, -enetek)

E/3. -nia, -nie, -ania, -enie; T/3. -niuk, -niük, -aniuk, -eniük

nekem élnem, halnom kell

neked _____, _____ kell

neki _____, _____ kell

nekünk _____, _____ kell

nektek _____, _____ kell

nekik _____, _____ kell

28. Egészítsd ki a megadott szavakkal a mondatokat.

Péternek _____ (tanul) kell holnapra.

A focistáknak _____ (edz) kell a meccsre.

Hogy nagyra nőj, sokat kell _____ (eszik).

A tanár azt mondta, hogy nektek még az iskolában kell _____ (marad).

Meddig kell még _____ (tanul)?-kérdezte István.

Nekünk holnap dolgozatot kell _____ (ír), nektek viszont nem.

29. Figyeld meg az első és az utolsó előtti versszak első két sorát! Miben különböznek? Mi lehet ennek az oka?

JEGYZETEK

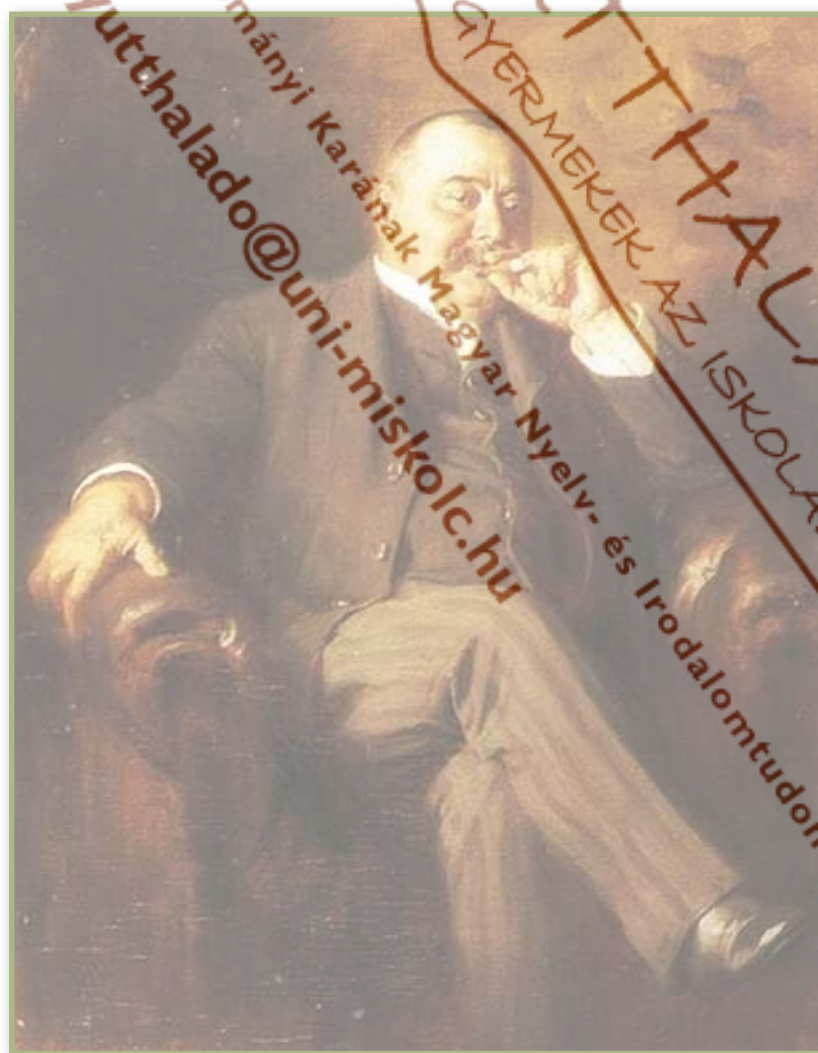
Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EGYÜTTTALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

egyutthalado@uni-miskolc.hu

MIKSZÁTH KÁLMÁN: SZENT PÉTER ESERNYŐJE

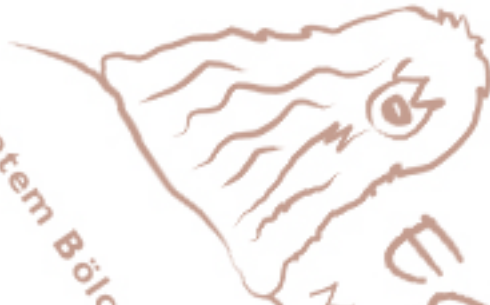

egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

1. Rajzolj egy esernyőt! Színezd ki!

2. Milyen színeket használtál? Írd le!

3. Sorolj fel még színneveket!

4. Egészítsd ki a szentek nevét!

SZ__N__ P__T__R

SZ__NT IS__V__N

__EN__ E__ZS__B__T

SZ__T A__T__L

__NT __E__E__C

SZE__ L__SZ__Ó

5. Ki volt Szent Péter? Nézz utána, vagy kérdezd meg osztálytársaidat!

6. Kiről olvastál most? Szent Péterről. Egészítsd ki a táblázatot!

Ki?/Mi?	Kiről?/Miről?
Szent Péter	<u>Szent Péterről</u>
hős	_____
virág	_____
hinta	_____
kalap	_____
eső	_____
iskola	_____
villamos	_____
hegy	_____

7. Kócos összekeverte a szereplők nevét. Kik ők?

RBAIW GRGÖYY _____
 SERGIORCG PLA _____
 ILBYÉ KVEAONR _____
 NNAA IAWBR _____
 ZKISTAORL RÚ _____
 ÓKAYMT _____

8. Másold le a kulcsszavakat!

örökség _____
 esernyő _____
 házasság _____
 fülbevaló _____
 legenda _____

9. Olvasd el az alábbi részletet! Húzd alá a személyneveket!

Emelem poharamat, uraim, a legszebb virágszálla
 ebben a társaságban. Urunk, Jézus Krisztus
 hugocskájára, az ártatlanság bárányára, kiért
 Isten csodát művelt, mondván a szolgájának:
 „Eredj, hamar, Péter, ne hagyd a kicsikét
 megázni.” Éljen sokáig Bélyi Veronka kisasszony!

10. Igaz vagy hamis?

Isten szolgája Szent Péter.

A pohárköszöntő Alfonsine-nak szól.

Isten a lányért művelt csodát.

Veronka kisbaba volt még, amikor Péter esernyőt helyezett felé.

11. Melyik állítás igaz?

A beszélő dicséri Veronka szépségét és köszönti a lányt.

A beszélő Szent Péterhez imádkozik.

A beszélő szerelmet vall Veronkának.

12. Hogyan szólítják Veronkát? Írd le a beszélő szófordulatait!

13. Milyen stílusesszközt található a szövegben? Húzd alá!

megszemélyesítés, metafora, túlzás

14. Írj hírt arról, hogy elveszett az esernyő! (Ne feledd: a hír azt mondja el, hogy ki, mikor, hol, mit, miért csinál!)

15. Húzd alá, mi található egy faluban? (A regény Glogován, egy faluban játszódik.)

bevásárlóközpont, tehén, fogadó, bérház, szekér, villamos, metró,
parasztház

16. Aki Glogován lakik, az glogovai. Alkoss a főnevekből melléknevet az -i képző segítségével!

Glogova > glogovai

Miskolc > _____

Budapest > _____

Debrecen > _____

Balatonfűzfő > _____

Békéscsaba > _____

Gyula > _____

Szarvas > _____

Nyíregyháza > _____

Szentgotthárd > _____

Hatvan > _____

17. Te hol laksz? Városban vagy falun? Jellemezd öt mondattal a lakhelyedet!

18. Írj arról a helyről, ahonnan származol!

19. A regényben csodás dolgok történnek az esernyővel kapcsolatosan. Mivel? (-val, -vel)

esernyő > esernyővel

könyv > _____

barát > _____

fűzet > _____

asztal > _____

kéz > _____

fej > _____

zsiráf > _____

szőlő > _____

20. Alkoss mondatokat a magadott szavakkal. Figyelj arra, hogy mindegyik a Mivel? kérdésre válaszoljon!

(cukorral, tea, iszom) > Én cukorral iszom a teát.

(pénzzel, könyvért, fizetek) > _____

(baráttal, moziba, megyek) > _____

(bérlettel, buszon, utazom) > _____

(villamossal, iskolába, járok) > _____

(ceruzával, házi feladatot, írom) > _____

21. Olvasd el a legendát! Pótold a betűket a szavakban!

Egy pap a kishúgával Glogovára ér____ik. Amíg Ist____hez imádkozik, egy kis kosárban kint alszik a cse____mő. Elkezd esni az e____.

A papnak eszébe jut a gye____, és rémülten rohan a kos____hoz.

Meglepődve látja, hogy valaki egy es____őt borított a kosár felé.

A nép szerint Szent P____ volt az.

22. Válaszolj a kérdésekre!

Kivel érkezett a pap Glogovára? _____

Hol feküdt a csecsemő? _____

Mit történt, miközben a pap imádkozott? _____

Ki hozta az esernyőt? Válaszodat indokold! _____

23. Mit hoz? Esernyőt. Te mit hozol ma iskolába? Folytasd a sort (-t, -at, -ot, -et, -öt)!

táska > táskát

könyv > _____

fűzet > _____

toll > _____

ceruza > _____

ellenőrző > _____

tízórai > _____

innivaló > _____

vonalzó > _____

radír > _____

24. Írj le egy hasonló legendát (történetet) a te néped legendái (történetei) közül!

25. Írd le a vonalra a szóösszetételeket és a szó szerkezeteket az előbb olvasott legendából!

A FÉNYKÉPEK FORRÁSA:

A kiadvány készítése során interneten fellelhető jogdíjmentes, közkincs (ún. Public Domain) fájlokat használtunk. Ezek a fájlok az alábbi oldalakról származnak:

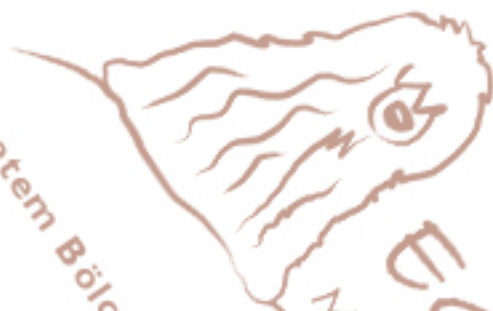
- ✿ <http://www.public-domain-image.com>
- ✿ <http://www.publicdomainpictures.net>
- ✿ <http://photos8.com>
- ✿ <http://commons.wikimedia.org>

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.
egyutthalado@uni-miskolc.hu

EGYÜTTT HALADÓ
MIGRÁNS GYERMEKEK AZ ISKOLÁBAN

Együttthaladók Migráns Gyermekek Az Iskolában

Készült a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében.

EURÓPAI INTEGRÁCIÓS ALAP

Készült az Európai Unió Európai Integrációs Alapjának támogatásával

